

การจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว : กรณีศึกษา หนังสือพิมพ์ออนไลน์ 3 ฉบับในประเทศไทย¹

ศุภนิธย์ วงศ์ทางสวัสดิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย โดยใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์เป็นกรณีศึกษา 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ The Daily Telegraph หนังสือพิมพ์ The Star และหนังสือพิมพ์ The Metro โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ด้วยคำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

¹ ผลงานวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนส่งเสริมการวิจัย สำหรับพนักงานประจำมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

1. หนังสือพิมพ์ออนไลน์เริ่มมีชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวเมื่อช่วงปี พ.ศ. 2549-2550 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่เนื้อหาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน

2. ชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวที่พบประกอบด้วยคลิปวิดีโอ คลิปเสียง ชุดภาพถ่าย เว็บบอร์ดฟอรัม กลุ่มการพูดคุย สนทนาสด ฐานข้อมูลข่าว ตัวช่วยค้นหา อีเมลหาบรรณาธิการ จุดเชื่อมโยงไปยังข่าวเดิมหรือเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

3. วิธีการทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวของแต่ละองค์กรไม่เหมือนกัน เช่น บางฉบับติดต่อคลิปภาพและเสียงความยาวอยู่ระหว่าง 3-5 นาที บางองค์กรจะพิจารณาขึ้นอยู่กับคลิปนั้นๆ แต่บางองค์กรไม่ติดต่อเลย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันที่สื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในทุกวงการอย่างมากนั้น ในแวดวงหนังสือพิมพ์ สื่อเว็บไซต์ทำให้เกิดหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ซึ่งมีศักยภาพในการนำเสนอเนื้อหาที่มากขึ้นกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับกระดาษแบบเดิมด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้การทำงานของสื่อมวลชนเปลี่ยนแปลงไป

F.J. Burkowski, Michael A. Shepherd และ C.R. Watters (1994) ผู้ศึกษาเรื่อง Delivery of Electronic News : A Broadband Application พบว่า ความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสารและเทคโนโลยีมีผลดีมีเดีย ทำให้หนังสือพิมพ์และผู้ให้บริการด้านข่าวสารอื่นๆ ต้องมาทบทวนว่า จะทำอย่างไรดีกับการผลิตและส่งข้อมูลข่าว เพื่อความอยู่รอด ผู้ให้บริการจะต้องปรับตัวให้กลายเป็นผู้ให้บริการที่เพิ่มมูลค่าให้แก่ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้น สามารถรวมสื่ออันหลากหลายแหล่งส่งให้แก่บุคคลตามความต้องการได้

ในช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา องค์กรหนังสือพิมพ์ในฐานะผู้ผลิตเนื้อหา ต้องมีการปรับตัวในการทำงานเพื่อรองรับพัฒนาการที่เกิดขึ้น จากเดิมที่มีเพียงสื่อ

สิ่งพิมพ์ที่ให้บริการข้อมูลได้เพียงแค่ข้อความและภาพนิ่งก็ต้องปรับตัวฝึกตัวเองจากกรอบมาตรฐานเดิมเมื่อมีสื่อออนไลน์เกิดขึ้น ซึ่งผู้ผลิตต้องพัฒนาการทำงานให้ครอบคลุมองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อให้เนื้อหาข่าวที่รายงานสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การจัดทำ “ชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา” ประกอบการเสนอข่าว ช่วยเสริมคุณลักษณะของสื่อออนไลน์ให้สามารถให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านสูงสุด ทำให้เว็บไซต์มีเนื้อหามากกว่าที่มีในหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นๆ ในเครือ เช่น มีข้อมูลมากกว่าที่ออกอากาศทางโทรทัศน์หรือเสียงอ่านข่าวทางวิทยุ ชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ว่าก็อย่างเช่น มัลติมีเดียต่างๆ เช่น ไฟล์คลิป วิดีทัศน์ ไฟล์ 오디오เสียงสัมภาษณ์สด การทำจุดเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การเปิดประเด็นในห้องแชทหรือกลุ่มการพูดคุย (Discussion Group) ในกระดานสนทนา (Web Board) มีชุดข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวกับประเด็นนั้นในส่วนรายละเอียดลึกซึ้งมากๆ ให้ผู้สนใจอย่างจริงจังได้อ่าน (Richard Craig, 2005 : 160-161)

นอกจากนี้ ยังสามารถใช้คุณสมบัติที่สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ 2 ทางอื่นๆ ทำให้ผู้อ่านออนไลน์รู้สึกมีส่วนร่วมในการสื่อสารมากขึ้น เช่น ส่งอีเมลหาบรรณาธิการเมื่อพบข้อผิดพลาดในเว็บไซต์ หรือมีข้อเสนอแนะ ดิชม ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นข่าว ซึ่งบรรณาธิการสามารถนำประเด็นการพูดคุยเหล่านั้นมาแตกประเด็นทำเป็นข่าวต่อก็ได้ หรือเชิญผู้เกี่ยวข้องมาร่วมพูดคุย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจหรือให้ผู้อ่านลงคะแนนโพลอย่างง่าย ๆ ต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง (Richard Craig, 2005 : 170)

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่มีหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ให้บริการชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและมัลติมีเดียอยู่ในระดับชั้นนำประเทศหนึ่งของโลก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศอังกฤษมีวิธีการทำงานอย่างไรในการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว

ปัญหานำวิจัย

ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศอังกฤษ มีวิธีการทำงานอย่างไรในการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวิธีการการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศอังกฤษ

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศอังกฤษที่มีการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2552 และใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในการศึกษา 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ The Daily Telegraph (เว็บไซต์ <http://www.telegraph.co.uk>) หนังสือพิมพ์ The Star (เว็บไซต์ <http://www.thestar.co.uk>) และหนังสือพิมพ์ The Metro (เว็บไซต์ <http://www.metro.co.uk>)

นิยามศัพท์

ชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวในรูปแบบต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เช่น มัลติมีเดียประเภทเสียงหรือภาพเคลื่อนไหว ภาพชุดเหตุการณ์ ฯลฯ

การจัดทำ หมายถึง การที่ผู้จัดทำเว็บไซต์หรือผู้สื่อข่าวดำเนินการใดๆ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ เพื่อประกอบเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของตน เช่น การจัดทำมัลติมีเดียประเภทเสียงหรือภาพเคลื่อนไหว ภาพชุดเหตุการณ์ ฯลฯ

หนังสือพิมพ์ The Daily Telegraph หมายถึง หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งที่ผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายทั่วไปในสหราชอาณาจักร และเป็นผู้ผลิตเนื้อหาของเว็บไซต์ <http://www.telegraph.co.uk>

หนังสือพิมพ์ The Star หมายถึง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฉบับหนึ่งที่ผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายในเมือง Sheffield และภาค Yorkshire ของประเทศอังกฤษ และเป็นผู้ผลิตเนื้อหาของเว็บไซต์ <http://www.thestar.co.uk>

หนังสือพิมพ์ The Metro หมายถึง หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งที่ผลิตขึ้นเพื่อแจกฟรีตามเมืองใหญ่ของสหราชอาณาจักร เช่น London Manchester Birmingham และเป็นผู้ผลิตเนื้อหาของเว็บไซต์ <http://www.metro.co.uk>

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบวิธีการทำงานในการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศอังกฤษ ซึ่งอยู่ในระดับชั้นนำประเทศหนึ่งของโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว : กรณีศึกษาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 3 ฉบับในประเทศอังกฤษ” นี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศอังกฤษที่มีการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ โดยใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในการศึกษา 3 ฉบับ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ด้วยคำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยมีแนวคำถาม / ประเด็น ดังนี้

1. ระยะเวลาที่มีชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในเว็บ
2. นโยบายของหนังสือพิมพ์ออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว
3. วิธีดำเนินการของหนังสือพิมพ์ออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในเรื่องต่างๆ
4. ประเภทชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวที่จัดสร้างขึ้นเพื่อให้บริการในหนังสือพิมพ์ออนไลน์
5. ทักษะการทำงานเฉพาะทางสำหรับผู้สื่อข่าวออนไลน์ที่ต้องจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว

6. ปัญหาที่พบในการทำงานที่ผ่านมา
7. แผนงานในอนาคตเกี่ยวกับการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เพื่อเสริมศักยภาพการให้บริการ
8. การสำรวจกับผู้อ่านเกี่ยวกับชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้จำกัดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์ออนไลน์เฉพาะในประเทศ (แคว้น) อังกฤษ (England) ซึ่งเป็นหนึ่งในแคว้นทั้ง 4 ของสหราชอาณาจักร (The United Kingdom) อันได้แก่ อังกฤษ (England) เวลส์ (Wales) สกอตแลนด์ (Scotland) และไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland)

เนื่องจากในประเทศอังกฤษมีหนังสือพิมพ์ที่มีหนังสือพิมพ์ออนไลน์อยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ขายในท้องถิ่น ในระดับภูมิภาค ในระดับประเทศหรือแม้กระทั่งแจกฟรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกสุ่มตัวแทนของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภทออกอย่างละ 1 ฉบับ เป็นกรณีศึกษา เพื่อให้เห็นความแตกต่างในด้านต่างๆ ของวิธีการดำเนินการ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 3 ฉบับในประเทศอังกฤษ เพื่อขอสัมภาษณ์ แล้วถอดเทปจากการสัมภาษณ์ โดยผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ที่ตอบรับการขอสัมภาษณ์มีดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	สังกัด	ประเภทหนังสือพิมพ์	วันที่สัมภาษณ์
Marcus Warren	Editor	หนังสือพิมพ์ The Daily Telegraph	หนังสือพิมพ์ จำหน่ายทั่วไป	15 ธันวาคม 2552
Nancy Fielder	Digital Community Editor	หนังสือพิมพ์ The Star	หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น (ในเมือง Sheffield)	27 พฤศจิกายน 2552
Ryan Battles	Digital Editor	หนังสือพิมพ์ The Metro	หนังสือพิมพ์ แจกฟรีตาม เมืองใหญ่ของ สหราชอาณาจักร เช่น London Manchester Birmingham	3 ธันวาคม 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การพรรณนาข้อมูลแยกตามประเด็นต่างๆ
ตามแนวคำถาม / ประเด็นการสัมภาษณ์

สรุปผลการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์
3 ฉบับในประเทศไทย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ The Star
หนังสือพิมพ์ The Metro และหนังสือพิมพ์ The Daily
Telegraph พบข้อมูลในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	ชื่อหนังสือพิมพ์		
	The Daily Telegraph	The Star	The Metro
ระยะเวลาที่มีชุดข้อมูล ประกอบข่าวในเว็บ	นานมาแล้ว (จำปีไม่ได้)	ปี พ.ศ. 2550	ปี พ.ศ. 2549
นโยบายของหนังสือพิมพ์ ออนไลน์ของท่านเกี่ยวกับการ จัดทำชุดข้อมูลประกอบการ เสนอข่าว	ให้บริการผลิตภัณฑ์ เว็บไซต์ที่เป็นมัลติมีเดีย สำหรับผู้อ่านของเรา ทุกคนที่มากกว่า แค่ตัวอักษรและภาพนิ่ง เพียงอย่างเดียว	ไม่จำเป็นต้องมีคลิป ทุกข่าว แค่ 2-3 ข่าว ต่อวันโดยมีนักข่าว 2 คน ที่ทำงานให้ ส่วนเว็บไซต์ถ่ายทอด คลิปสำหรับข่าว และ บางครั้งก็ทำทั้งหมด ทุกอย่างที่เป็นชุดข้อมูล ประกอบข่าว และ บางครั้งก็ทำข่าวให้ หนังสือพิมพ์ส่วน สิ่งพิมพ์บ้าง โดยเมื่อ เกิดเหตุส่งนักข่าวทั้ง 2 ส่วนออกไปทำงาน ด้วยกัน	ต้องเพิ่มมูลค่า ให้แก่เนื้อหาที่ผลิต แก่ผู้อ่าน

	ชื่อหนังสือพิมพ์		
ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	The Daily Telegraph	The Star	The Metro
วิธีดำเนินการของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของท่านเกี่ยวกับการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในเรื่องต่างๆ			
-Clip video			
โปรแกรมที่ใช้	ไม่ระบุ	Avid	ไม่ระบุ
ความยาว	ขึ้นอยู่กับแต่ละคลิป	พยายามให้ความยาวไม่เกิน 3 นาที แต่ก็ มีบ้างที่เกินกว่านี้ เพราะระยะเวลา 3 นาที น่าจะเป็นความยาวที่เหมาะสมสำหรับผู้อ่านในการดูผ่านเว็บ ถ้า ยาวกว่านี้ผู้อ่านคงจะไม่ดูต่อ	ไม่มีการตัดต่อคลิป
-Audio			
โปรแกรมที่ใช้	ไม่ระบุ	Adobe Audition 3	ไม่ระบุ
ความยาว	ขึ้นอยู่กับแต่ละคลิป	พยายามให้ความยาวไม่เกิน 5 นาที แต่ก็ มีบ้างที่เกินกว่านี้	ไม่มีการตัดต่อคลิป
-Photo gallery			
โปรแกรมที่ใช้	ไม่ระบุ	Adobe Photoshop	Adobe Photoshop

ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	ชื่อหนังสือพิมพ์		
	The Daily Telegraph	The Star	The Metro
จำนวนภาพต่อข่าว	30 ภาพ	ไม่จำกัด ยิ่งมากยิ่งดี	เป็นร้อยๆ ภาพ
คุณภาพของภาพ	ไม่ระบุ	ดีที่สุดเท่าที่นักข่าว ถ่ายมา	ภาพที่ดีที่สุดเท่าที่มี
ประเภทชุดข้อมูลประกอบการ เสนอข่าวที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ บริการในหนังสือพิมพ์ ออนไลน์ของท่าน			
Clip video	มี	มี	มี
Audio	มี	มี	มี
Photo gallery	มี	มี	มี
Hyperlink to news background/previous news	มี	มีบ้างไม่มีบ้าง เนื่องจากมีปัญหาเรื่อง คนทำงานไม่เพียงพอ เพราะต้องใช้เวลามาก ในการหาภูมิหลังของ ข่าว	มี
External link to relate web site, organization, topic.	มี	มีบ้างไม่มีบ้าง	มี
Web board, forum, discussion group, chat	มี	มี	มี
Archive of news database	มี	มี	มี

ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	ชื่อหนังสือพิมพ์		
	The Daily Telegraph	The Star	The Metro
Live broadcast	ไม่มี	ยังไม่มี แต่กำลังจะมี เร็วๆ นี้เป็น Live Streaming Video	ไม่มี
Search engine	มี	มี	มี
E-mail to editor	มี	มี	มี
Poll	มีแต่น้อยมาก	มีทุกวัน เป็นคำถาม ประจำวันให้อ่านโหวต	มี
อื่นๆ	ไม่มี	จะทำ Podcast	จะทำบล็อกจาก เหตุการณ์สำคัญๆ เช่น จากการ ประชุม แกลงข่าว
ทักษะการทำงานเฉพาะทาง สำหรับผู้สื่อข่าวออนไลน์ที่ต้อง จัดทำชุดข้อมูลประกอบการ เสนอข่าว	ทางหนังสือพิมพ์ลงทุน มากทั้งเวลาและความ พยายามในการอบรม ฝึกหัดในทักษะต่างๆ เหล่านี้เป็นจำนวนมาก ให้แก่คนทำงาน เพื่อให้ มีทักษะมากขึ้น	บริษัทเป็นผู้ดูแล การจัดอบรมในหัวข้อ ทั้งหมดเกี่ยวกับดิจิทัล ทุกทักษะ เช่น การติดต่อ วิดิทัศน์ การใช้งานเว็บไซต์ ให้ดี รวมทั้งการทำงาน แบบสื่อดั้งเดิมด้วย video audio html social network google ทำงาน อย่างไร แต่ก็ตระหนักว่า เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ คนคนเดียวมีความสามารถ ครบทุกด้านอย่างนั้น	มีความสามารถ ผสมผสานกัน ทำงาน ได้หลากหลาย เป็น นักเขียนที่ประสบ ความสำเร็จและเป็น ผู้ช่วยบรรณาธิการที่มี ความตระหนัก มี ไอเดียความคิด และมี ความสามารถด้าน เทคนิค คิดให้ได้มาก กว่าคำที่เขียนออกมา โดยทางองค์กรมีการ อบรม video camera workshop การตัด ต่อวิดิทัศน์ให้ด้วย

ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	ชื่อหนังสือพิมพ์		
	The Daily Telegraph	The Star	The Metro
ปัญหาที่พบในการทำงานที่ผ่านมา	เรื่องโอกาสในการทำตลาด ดังนั้น รูปแบบธุรกิจทางด้านวารสารศาสตร์แบบเก่าควรต้องทบทวนใหม่	มีปัญหาเรื่องเว็บไซต์ ล่มบ้าง ปัญหากับตัวไฟล์ วิดีทัศน์บ้าง แต่ไม่มีปัญหาในการฝึกทักษะ แต่เป็นปัญหาเรื่องการทำงานและนักข่าวจำนวนน้อยกับข่าวจำนวนมาก จึงเป็นการยากที่ต้องทำทุกอย่างต่างหากจากปกติที่ทำ	ไม่มี
แผนงานในอนาคตเกี่ยวกับการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของท่าน เพื่อเสริมศักยภาพการให้บริการ	เป็นเว็บข่าวที่ดีที่สุด	กำลังพยายามทำ live streaming video อยู่	เป้าหมายหลักของการทำสื่อออนไลน์ของเราคือ เผยแพร่สิ่งที่ดีที่สุดจากหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ ในขณะเดียวกันก็ยังมีข่าวด่วนและเพิ่มมูลค่าเนื้อหาสำหรับผู้อ่านด้วยวิธีทัศน์ แกลลอรี่รูปภาพ ข้อเขียน สารคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญๆ

ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	ชื่อหนังสือพิมพ์		
	The Daily Telegraph	The Star	The Metro
ได้สำรวจกับผู้อ่านเกี่ยวกับชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวหรือไม่ว่า ผู้อ่านใช้อะไรหรือชอบอะไร	ถ้าเฉพาะชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวยังไม่เคยทำ เคยแต่สัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับการออกแบบหน้าเว็บไซต์ในปี 2008 ตอนที่จะออกแบบหน้าใหม่	ถ้าเฉพาะชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวยังไม่เคยทำ เพราะไม่ได้ทำสิ่งเหล่านี้จำนวนมาก จึงยังบอกไม่ได้ว่าชอบอะไร แต่ถ้าเป็นข่าวเนื้อหาทั่วไปเราสามารถเช็คได้ว่าผู้อ่านอ่านอะไรบ้างในแต่ละวัน ผลที่สำรวจพบ คือ ชอบอ่านข่าวอาชญากรรมและฟุตบอลท้องถิ่นในเมืองคือ ทีม Sheffield United และทีม Sheffield Wednesday	ไม่เคย

อภิปรายผล

• พัฒนาการของการมีชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในเว็บไซต์ข่าว

จากงานวิจัยหลายๆ เรื่องในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า ความต้องการของผู้อ่านเกี่ยวกับชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวเริ่มต้นมีขึ้นควบคู่ไปกับพัฒนาการของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ อันทำให้การทำข่าวเพื่อลงในเว็บไซต์อย่างเดียวยังไม่เพียงพออีกต่อไป ในขณะที่เดียวกัน ด้านผู้จัดทำก็ต้องปรับตัวในการผลิตเนื้อหาเช่นกัน อันสามารถพบได้จากงานวิจัยต่อไปนี้

F.J. Burkowski, Michael A. Shepherd และ C.R. Watters (1994) ผู้ศึกษาเรื่อง Delivery of

Electronic News : A Broadband Application พบว่าความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสารและเทคโนโลยีมีผลดีมีเดีย ทำให้หนังสือพิมพ์และผู้ให้บริการด้านข่าวสารอื่นๆ ต้องมาทบทวนว่า จะทำอย่างไรดีกับการผลิตและส่งข้อมูลข่าว เพื่อความอยู่รอด ผู้ให้บริการจะต้องปรับตัวให้กลายเป็นผู้ให้บริการที่เพิ่มมูลค่าให้แก่ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้น สามารถรวมสื่ออันหลากหลายแหล่งส่งให้แก่บุคคลตามความต้องการได้

นอกจากนี้ กรอบความคิดหลักที่เกี่ยวกับความแตกต่างของการส่งข่าวจากหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ให้ไปเป็นข่าวผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ รูปแบบข่าวที่เป็นที่ยอมรับได้ เช่น เนื้อหาในรูปแบบสิ่งพิมพ์บูรณาการเข้ากับคลิปวิดีโอและไฟล์เสียง และการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีความสัมพันธ์กับ

รูปแบบการส่งข่าวที่มีทั้งข้อความ รูปภาพ คลิปวิดีโอ และการถ่ายทอดสด (กล่าวคือ ยิ่งระบบอินเทอร์เน็ตพัฒนาให้สามารถส่งข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว สูงมากขึ้นเท่าไร การส่งข้อมูลข่าวก็ยิ่งสะดวกมากขึ้นเท่านั้น ส่งผลให้องค์กรหนังสือพิมพ์สามารถเพิ่มวิธีการส่งข่าวได้หลากหลายรูปแบบมากขึ้น จากเดิมแค่ข้อความ ข่าวและภาพนิ่ง พัฒนามาจนสามารถถ่ายทอดสดได้ในปัจจุบัน - ผู้วิจัย)

นอกจากนั้น งานวิจัยที่เน้นเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของระบบการส่งข่าวอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึงการออกแบบ การจัดระบบของแหล่งข้อมูลข่าว ระบบคอมพิวเตอร์และกระบวนการสื่อสารกับผู้ใช้ ซึ่งในขั้นต้นระบบจะส่งเสริมการสื่อสารกับเทคโนโลยีมัลติมีเดียเข้าด้วยกันแล้วบูรณาการออกมาเป็นแหล่งของข้อมูลข่าวในส่วนอื่นๆ เช่น Newscasts คลิปวิดีโอ กับข้อความ จุดเชื่อมโยงไปยังข้อมูลดิบหรือข้อมูลภายนอกเรื่องราวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับข่าว รูปภาพ

ด้าน กาญจนา กาญจนทวี (2542) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย พบว่า ผู้อ่านต้องการให้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอเฉพาะตัว เช่น มีลิงก์สู่ข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและกว้างกว่าการเปิดรับจากสื่ออื่นๆ

การนำเสนอข้อมูลย้อนหลังนี้ส่งผลดีต่อผู้อ่านที่ไม่มีภูมิหลังของข่าวสารนั้นๆ มาก่อน การอ่านข่าวย้อนหลังทำให้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันพร้อมกันนี้ผู้อ่านยังสามารถใช้ฐานข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการศึกษาได้อีกด้วย การนำเสนอข้อมูลเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านได้ความรู้ที่กว้างและลึกมากขึ้น

จากงานวิจัยของกานตวี ปานสีทา (2545) ระบุว่าผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีบทบาทในการนำลักษณะเฉพาะของเทคโนโลยีการสื่อสารบนเครือข่ายมาใช้สร้างและจัดรูปแบบเนื้อหาในลักษณะที่ต่างกัน ดังเช่นที่มีแผนงานในอนาคตเกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้งานในอนาคตอันใกล้ เช่น การจะมีระบบสืบค้น การจะมีคลิปวิดีโอ คลิปเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว ซึ่งสะท้อน

ให้เห็นว่า ปัจจุบัน องค์กรหนังสือพิมพ์มีพัฒนาการการส่งข้อมูลข่าวทำเว็บไซต์ตามความต้องการของผู้บริโภคตามที่งานวิจัยในอดีตค้นพบมา

Carlson David (2005) ผู้เขียนเรื่อง The News Media's 30-Year Hibernation ระบุว่า ความเจริญก้าวหน้าของวารสารศาสตร์ออนไลน์ คือ การนำวิธีการบอกเล่าเรื่องราวที่เป็นประโยชน์มาใช้แบบที่ไม่เคยใช้มาก่อน ด้วยการใช้เทคโนโลยีออนไลน์ที่ช่วยเป็นการเพิ่มจุดแข็งของสื่อและลดข้อด้อยที่สุดของสื่อไป ให้ผู้อ่านเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างไม่จำกัดในเรื่องนั้นๆ เช่น ดึงข้อมูลที่มีประโยชน์ให้ค้นได้อย่างรวดเร็วด้วยตัวเอง หรือการถ่ายทอดสดภาพและเสียงให้ผู้อ่านเห็นเหตุการณ์กับตา โดยแต่ละส่วนของเรื่องถูกบอกเล่าผ่านสื่อได้ดีที่สุดด้วยคำพูด ภาพ ไฟล์เสียง วิดีทัศน์ ข้อมูล ซึ่งนับเป็นก้าวแรกของการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงแทนที่การนำข้อมูลข่าวเดิมจากสิ่งพิมพ์มาขึ้นเว็บไซต์เท่านั้น ในขณะเดียวกันก็มีช่องทางรับปฏิกริยาตอบกลับจากผู้อ่านได้กว้างขวาง

นอกจากนี้ งานวิจัยของศุภนิธย์ วงศ์ทางสวัสดิ์ (2549) ยังพบว่า ผู้อ่านกว่าร้อยละ 90 ต้องการให้มีบริการอื่นๆ ในเว็บไซต์ข่าว เช่น วิดีทัศน์ภาพเหตุการณ์ ชุดภาพข่าวเพิ่มเติมที่ไม่มีในหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ จุดเชื่อมโยงไปยังข้อมูลหรือเว็บไซต์อื่นๆ ที่เสริมในเรื่องเดียวกัน การรายงานสดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างวัน

ดังนั้น จากความต้องการของผู้อ่านในช่วงปีดังกล่าว กอปรกับบทบาทหน้าที่ของผู้จัดทำ จึงทำให้เว็บไซต์ข่าวทั่วโลกมีการพัฒนาให้มีชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว ดังเช่นที่หนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 2 ฉบับ ได้มีการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าวขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2549-2550

ปัจจุบันสิ่งที่มีแล้วในเว็บไซต์ข่าวหรือหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือ คลิปวิดีโอ คลิปเสียง ชุดภาพถ่าย เว็บบอร์ด ฟอรัม กลุ่มการพูดคุย สนทนาสด ฐานข้อมูลข่าว ตัวช่วยค้นหา อีเมลหาบรรณาธิการ เพียงแต่บางอย่างอาจมีบ้าง ไม่มีบ้าง เพราะขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละฉบับและข้อจำกัดต่างๆ เช่น จำนวนบุคลากร

• วิธดำเนินการของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เกี่ยวกับการจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว ในเรื่องต่างๆ

จากการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น ความยาวคลิปวิดีโอที่สั้นกับไฟล์เสียง ซึ่งหนังสือพิมพ์ The Daily Telegraph จะขึ้นอยู่กับแต่ละคลิปว่าเหมาะสมจะตัดต่ออย่างไรตามวิจารณ์ญาณของบรรณาธิการหรือผู้สื่อข่าว และหนังสือพิมพ์ The Star จำกัดความยาวของคลิปวิดีโอที่สั้นอยู่ 3 นาที และคลิปเสียงอยู่ที่ 5 นาที ในขณะที่หนังสือพิมพ์ The Metro ไม่มีการตัดต่อคลิปเลย

ส่วนภาพข่าวมี 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ The Star และหนังสือพิมพ์ The Metro ที่ระบุเหมือนกันว่า ใช้ภาพจำนวนมากและทุกภาพเป็นภาพที่มีคุณภาพดีที่สุดเท่าที่นักข่าวถ่ายมาได้

• ทักษะการทำงานเฉพาะทางสำหรับผู้สื่อข่าว ออนไลน์ที่ต้องจัดทำชุดข้อมูลประกอบการเสนอข่าว

ทั้ง 3 ฉบับให้ความสำคัญเหมือนกันว่า มีการจัดอบรมทักษะที่จำเป็นให้แก่คนทำงาน เช่น การทำงานกับกล้องวิดีโอ การตัดต่อคลิปวิดีโอ นั้นแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการทำงานของคนทำงานรุ่นใหม่ที่ต้องมีทักษะใหม่ๆ ในการทำงานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เหล่านี้

John Callan (อ้างถึงใน Basketts, Sissors and Brooks, 1997) บรรณาธิการอาวุโสของบริษัท ไมโครซอฟ เน็ตเวิร์ก นิวส์ (Microsoft Network News) กล่าวถึงการทำงานของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ว่าจะต้องประกอบไปด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่างภาพ ฝ่ายกราฟิก แม้กระทั่งโปรแกรมเมอร์แต่ละคนจะมีหน้าที่ที่แตกต่างกันและมาทำงานร่วมกัน

นอกจากนี้ John Callan ยังระบุว่า การทำงานของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ยังต้องมีลักษณะในการนำเสนอข่าวในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนคำ กราฟิก เสียง ภาพ เพื่อถ่ายทอดข้อมูลไปสู่

ผู้บริโภค ดังนั้นบรรณาธิการจึงต้องมีลักษณะเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่มีความรู้ด้านสื่อประสมด้วย (Multi-media Journalists) กล่าวคือ ต้องเข้าใจในคำว่าสื่อประสม และต้องรู้ว่าเครื่องมือใด (ภาพ ข้อความ วิดิทัศน์ เสียง ฯลฯ) จะเป็นตัวนำข้อมูลได้ดีที่สุด โดยบรรณาธิการจะต้องสามารถคิดออกมาเป็นภาพ ให้ดีเท่ากับหน้าที่ในการเขียน สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจนที่สุดของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือ บรรณาธิการต้องมีความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดนักหนังสือพิมพ์แบบใหม่ (New Journalists) ขึ้นมาในห้องข่าว

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างเช่น บรรณาธิการต้องพิจารณาว่าเหตุการณ์ที่เป็นข่าวนี้อาจใช้ชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือไม่ และถ้าต้องใช้ ควรมีมากน้อยเพียงไร เพราะบางเหตุการณ์มีเพียงข้อความข่าวและภาพนิ่งก็เพียงพอแล้ว แต่ในบางเหตุการณ์ที่ใหญ่กว่า มีผู้สนใจมากกว่า อาจจำเป็นต้องใช้ทั้งข้อความข่าว ภาพนิ่ง วิดิทัศน์ เสียงสัมภาษณ์ เพื่อการสื่อสารข้อมูลที่ดียิ่งขึ้นนั่นเอง

• แผนงานในอนาคตเกี่ยวกับการจัดทำชุด ข้อมูลประกอบการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เพื่อเสริมศักยภาพการให้บริการ

ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ The Star ให้สัมภาษณ์ว่า กำลังพยายามทำ live streaming video บนเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของตัวเองอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ Stillwell Don (2006) ผู้เขียนเรื่อง The Future of Newspapers หนังสือพิมพ์ต้องปรับตัวเข้ากับสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น ให้มี Streaming Video ซึ่งเป็นความต้องการของผู้อ่านที่เป็นคนรุ่นใหม่ และ Stillwell ทำนายว่า องค์กรหนังสือพิมพ์จะไปร่วมงานกับองค์กรโทรทัศน์ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

หากมีเวลาและงบประมาณที่สามารถเก็บข้อมูลจากองค์กรหนังสือพิมพ์ได้หลายฉบับได้ ก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่มากขึ้น เห็นภาพใหญ่ของการทำงานด้านนี้มากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา กาญจนทวี. 2542. แรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานต์วี ปานสีทา. 2545. บทบาทของเว็บมาสเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภนิษฐ์ วงศ์ทางสวัสดิ์. 2549. แนวนโยบาย การจัดวางระชาภาพ และการกำหนดรูปแบบเนื้อหาในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์กับการใช้ความต้องการและความพึงพอใจของผู้อ่าน. งานวิจัยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ภาษาอังกฤษ

- Basketts, Floyd K., Sissors, Jack Z., and Brooks, Brian S. 1997. **The Art of Editing**. (Sixth edition). Needham Heights, Mass: Allyn & Bacon.
- Carlson David. 2005. **The News Media's 30-Year Hibernation**. Nieman Reports. Vol. 59 Issue 3, p.68-71.
- F.J. Burkowski, Michael A. Shepherd, C.R. Watters. 1994. **Delivery of Electronic News: A Broadband Application**. Conference of the Centre for Advanced Studies on Collaborative research.
- Richard Craig. 2005. **Online Journalism**. Canada : Thomson Wadsworth.
- Stillwell Don. 2006. **The Future of Newspapers**. American Journalism Review. Vol. 28, Issue 4.